

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 25Co/78/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1516202310
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 03. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Malíková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2022:1516202310.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Márie Malíkovej a členiek JUDr. Lýdie Gálisovej a JUDr. Sone Vackovej v právnej veci žalobkyne: Poľnohospodárska Pôda s.r.o., so sídlom Sibírska 55 Bratislava, IČO: 44 138 369, zastúpená: Advokátska kancelária LawService, s.r.o., so sídlom Stráž 3/223, Zvolen, IČO: 36 861 723, proti žalovaným: X/G. S., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom Z. a 2/ A. C., nar. XX. XX. XXXX, bytom A. XXX/X, H., obaja zastúpení: JUDr. Peter Havlík, advokát so sídlom Damborského 13, 949 01 Nitra, za účasti intervenienta na strane žalovaných: MH Invest II s. r. o., Trnavská cesta 100, 821 01 Bratislava, IČO: 50021150, zastúpený: Advokátska kancelária REDANT s.r.o., Konventná 6, Bratislava, IČO: 53682581, o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Nitra (ďalej „súd prvej inštancie“) zo dňa 23. júna 2021 pod č. k. 15C/93/2016-270 (ďalej „rozsudok súdu prvej inštancie“), takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej zamietajúcej časti a v časti trov konania, p o t v r d z u j e .

Žalovaní v prvom a v druhom rade, intervenient majú voči žalobkyni nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zamietol žalobu žalobkyne. Žalovaným v prvom a v druhom rade a intervenientovi priznal voči žalobkyni nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

1.1. Po vykonanom dokazovaní súd prvej inštancie zistil skutkový a právny stav, z ktorého vyvodil záver, že strany sporu uzavreli dňa 23. 06. 2015 kúpnu zmluvu, na základe ktorej pôvodná žalovaná previedla na žalobcu vlastnícke právo k vyššie uvedeným nehnuteľnostiam. Strany sa dohodli na kúpnej cene predmetu zmluvy vo výške 1 500 eur, ktorá bola splatná v hotovosti pred podpisom kúpnej zmluvy. Ďalej mal súd preukázané, že pod č. V 5238/2015 bolo Okresným úradom Nitra, katastrálny odbor vedené konanie o návrhu na zápis vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností na základe kúpnej zmluvy uzavretej medzi stranami sporu dňa 23. 06. 2015. Na základe rozhodnutia Okresného úradu Nitra, katastrálny odbor v konaní č. V 5238/2015 bol povolený vklad vlastníckeho práva v prospech žalobkyne, avšak toto rozhodnutie o povolení vkladu vlastníckeho práva bolo na základe protestu prokurátora právoplatne zrušené a evidencia pôvodnej žalovanej ako vlastníčky predmetných nehnuteľností bola v katastri nehnuteľností obnovená. Okresnému úradu Nitra, katastrálny odbor, dňa 22. 07. 2015 bola doručená žiadosť Ministerstva hospodárstva SR 15 o zápis predkupného práva štátu, prílohou ktorej bol zoznam pozemkov podľa katastrálnych území, na ktorých je potrebné vykonať zápis predkupného práva štátu a osvedčenie o tom, že stavba „Vybudovanie strategického parku“ je významnou investíciou a jej uskutočnenie je vo verejnom záujme.

1.1.1. Dňa 04. 03. 2016 pôvodná žalovaná, ako predávajúca, s obchodnou spoločnosťou MH Invest, s.r.o., ako kupujúcou, uzavrela k predmetnej nehnuteľnosti kúpnu zmluvu č. 30203/4685/2015/

F./007/3461, predmetom ktorej bol prevod vlastníckeho práva k predmetným nehnuteľnostiam za kúpnu cenu 32 108,75 eura. Následne na základe kúpnej zmluvy č. 20160027 zo dňa 21. 06. 2016 boli nehnuteľnosti prevedené z obchodnej spoločnosti MH Invest, s.r.o. na obchodnú spoločnosť MH Invest II, s.r.o. Okresný úrad Nitra, odbor výstavby a bytovej politiky rozhodnutím č. OU-NR-OVBP2-2016/032185-53 zo dňa 18. 08. 2016 rozhodol o vyvlastnení vlastníckeho práva spoločnosti MH Invest II, s.r.o. k predmetným pozemkom s tým, že za vyvlastnené pozemky patrí spoločnosti MH Invest II, s.r.o. náhrada podľa ustanovenia § 4 ods. 3 zákona č. 282/2015 Z. z. Z dôvodu prebiehajúcich súdnych konaní, týkajúcich sa určenia vlastníckeho práva k vyvlastňovaným pozemkom, bola časť náhrady zložená do súdnej úschovy. Voči uvedenému rozhodnutiu podala žalobkyňa, ako aj ďalší účastníci vyvlastňovacieho konania, odvolanie. Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky ako správny orgán príslušný podľa ustanovenia § 7 ods. 2 písm. a/ zákona č. 282/2015 Z. z. o vyvlastňovaní pozemkov v rozhodnutí č. 24929/2016/B624-SV/64203/To zo dňa 10. 10. 2016 o odvolaní rozhodlo tak, že odvolanie v celom rozsahu zamietlo. Z tvrdení žalobkyne, ktoré pôvodná žalovaná nerozporovala, mal súd prvej inštancie preukázané, že náhrada za vyvlastnenie nehnuteľnosti, ktorá je predmetom tohto konania, bola zložená do úschovy tunajšieho súdu.

1.2. Po právnej stránke súd prvej inštancie napadnutý rozsudok odôvodnil ustanoveniami § 137 písm. c/, § 151 ods. 1, ods. 2, 215 ods. 1, ods. 2, § 228 ods. 2, § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku (zákon číslo 160/2015 Z.z., ďalej len „CSP“), § 132 ods. 2, § 575 ods. 1 Občianskeho zákonníka (zákon číslo 40/1964 Zb. v znení neskorších predpisov), § 6 ods. 6 zákona číslo 282/2015 Z.z. o vyvlastňovaní pozemkov a stavieb a o nútenom obmedzení vlastníckeho práva k nim a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o vyvlastnení pozemkov“), § 3 ods. 5 zákona číslo 175/1999 Z.z. o niektorých opatreniach týkajúcich sa prípravy významných investícií a o doplnení niektorých zákonov.

1.3. Skonštatoval nedostatok naliehavého právneho záujmu zo strany žalobkyne na požadovanom určení. Práve žalobkyňu zaťažuje dôkazné bremeno spočívajúce v povinnosti preukázať, že na požadovanom určení právneho vzťahu alebo práva v čase rozhodovania súdu, je naliehavý právny záujem. Pôvodná žalovaná previedla nehnuteľnosť spoločnosti MH Invest s.r.o., pričom jej bola vyplatená kúpna cena. Spoločnosť MH Invest s.r.o. previedla nehnuteľnosť na spoločnosť MH Invest II s.r.o., následne bola nehnuteľnosť vyvlastnená právoplatným rozhodnutím vyvlastňovacieho orgánu. Ako vlastníč nehnuteľnosti je v katastri evidovaná spoločnosť MH Invest, s.r.o. Daný stav nie je možné zmeniť podanou žalobou na určenie vlastníctva, bez toho, aby nebol stranou sporu takéhoto konania subjekt, ktorý ako vlastníč nehnuteľnosti je zapísaný v katastri nehnuteľností.

1.3.1. Žalobkyňa nemá naliehavý právny záujem na podaní žaloby ani z dôvodu uplatňovania si náhrady za vyvlastnenie, pretože žalovaný mal vyplatenú kúpnu cenu a úschova náhrady za vyvlastnenie sa týka vzťahu medzi spoločnosťami MH Invest s.r.o. a MH Invest II s.r.o. Žalobkyni by ani v prípade vyhovenia žalobe nevznikol zákonný nárok na vyplatenie náhrady za vyvlastnenie.

1.3.2. Žalobkyňa taktiež nemôže mať naliehavý právny záujem na požadovanom určení, pretože vzhľadom na vznik predkupného práva štátu po uzatvorení zmluvy, ale pred vznikom vlastníckeho práva vkladom do katastra nehnuteľností (pričom predkupné právo štátu bolo následne uplatnené), nikdy žalobkyňa nebola a ani nemohla byť zapísaná ako vlastníč predmetnej nehnuteľnosti, t. j. nenadobudla a ani nemôže nadobudnúť vlastnícke právo. Obdobne vec posúdil aj Krajský súd v Nitre v konaní 8Co/297/2018, či v konaní 6Co/25/2016.

1.4. Súd prvej inštancie poukázal v odôvodnení rozhodnutia aj na rozhodnutie NS SR sp. zn. 6SžrI/3/2018 zo dňa 08.05.2018, v odôvodnení ktorého sa uvádza, že zmluvná voľnosť vlastníčkov pozemkov, ku ktorým sa viaže zákonné predkupné právo štátu (§ 3 ods. 5 zák. č. 175/1999 Z. z. o niektorých opatreniach týkajúcich sa prípravy investícií a o doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov), je obmedzená priamo zo zákona, a teda vlastníči dotknutých pozemkov sú povinní v prípade ich zamýšľaného predaja tieto prednostne ponúknuť na kúpu štátu. Neprihliadnutie katastrálneho úradu v konaní o povolenie vkladu vlastníckeho práva z kúpnej zmluvy do katastra nehnuteľností na existenciu inštitútu zákonného predkupného práva štátu, ktoré obmedzuje zmluvnú voľnosť povinného subjektu, je v rozpore s účelom a cieľmi zákona č. 175/1999 Z. z. a to i vtedy, ak predkupné právo štátu vzniklo ex lege až po uzavretí kúpnej zmluvy, ktorá je predmetom konania o povolení vkladu vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností (rozhodnutie 8Co/297/2018 - 330, bod 13).

1.5. Účelom požadovaného určenia nie je zmena osoby zapísanej ako vlastníč v katastri nehnuteľností, ale vyplatenie náhrady za vyvlastnený pozemok. Žaloba o plnenie má prednosť pred žalobou o určenie, žalobca touto žalobou nesleduje zosúladenie zhody zápisu vo verejnom registri so skutočným právnym stavom - zápis jej vlastníckeho práva v katastri nehnuteľnosti, ale ide mu len o vyplatenie náhrady za vyvlastnenie pozemku, teda o plnenie, ktorého sa môže domáhať žalobou na plnenie, v ktorom konaní by sa otázka vlastníckeho práva posudzovala ako otázka predbežná; žalobný nárok na plnenie

by konzumoval aj určovací žalobný nárok, prípadne sa domáhať určenia, komu tvrdená náhrada za vyvlastnenie patrí.

1.6. Pod vecnou legitímáciou, či už aktívnou alebo pasívnou sa vo všeobecnosti rozumie oprávnenie alebo povinnosť strán sporu vyplývajúce z hmotného práva. Vecnú legitímáciu má ten zo strán sporu, komu svedčí stav z hmotného práva, teda kto je nositeľom subjektívneho práva (aktívna vecná legitímácia) alebo nositeľom subjektívnej povinnosti vyplývajúcej z hmotného práva (pasívna vecná legitímácia), o ktorých sa v konaní rozhoduje. O nedostatok pasívnej vecnej legitímácie ide naopak vtedy, ak ten, o kom žalobca tvrdí, že je nositeľom hmotno-právnej povinnosti (žalovaný), nie je nositeľom hmotno-právnej povinnosti, o ktorú v konaní ide.

1.6.1. Súd prvej inštancie v napadnutom rozsudku konštatovať nedostatok vecnej pasívnej legitímácie. Žalobkyňa sa podanou žalobou domáhala určenia vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam a ako žalovaného označila Helenu Bartovú, t.j., domáhala sa určenia vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam voči subjektu, ktorý nie je evidovaný v katastri nehnuteľností ako vlastníak nehnuteľností. Z tohto dôvodu dospel súd prvej inštancie k záveru, že žalovaný, ani jeho právni nástupcovia nie sú pasívne legitímovaní a žaloba voči nim je teda nedôvodná.

1.7. V tejto súvislosti súd prvej inštancie poukázal na rozhodnutia Krajského súdu v Nitre sp.zn. 6Co/25/2016 z 11. 03. 2015, sp.zn. 8Co/297/2018 v obdobnej veci a v neposlednom rade aj na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 27. 01. 2021 sp.zn. 1Cdo/36/2020 taktiež v obdobnej veci, v ktorej bolo dovolanie žalobkyne odmietnuté.

1.8. O náhrade trov konania rozhodol súd prvej inštancie podľa § 255 ods. 1 CSP, podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Náhradu trov konania priznal v plnej výške žalovaným v prvom a v druhom rade a intervenientovi, nakoľko vo veci mali plný úspech. V konaní neboli zistené žiadne výnimočné dôvody hodné osobitného zreteľa ani v okolnostiach danej veci, ani u strán sporu a to s poukazom na ustanovenie § 257 CSP.

2. Rozsudok súdu prvej inštancie napadla odvolaním žalobkyňa dôvodiac dôvodmi uvedenými v ustanovení § 365 ods. 1 písm. b/ CSP, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (písm. f/ § 365 ods. 1 CSP), ustanovením § 365 ods. 1 písm. h/ CSP, že rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Rozhodnutie trpí i vadou nepreskúmateľnosti, čo je iná vada podľa § 365 ods. 1 písm. f/ CSP, spočívajúcu predovšetkým v arbitrárnosti rozhodnutia, pričom táto vada mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

2.1. Odvolateľka v prvom rade namieta nepreskúmateľnosť rozhodnutia, nesprávny procesný postup a nesprávne právne posúdenie veci. Namieta nedostatočné a nepresvedčivé odôvodnenie napadnutého rozsudku, nakoľko sa v ňom nenachádzajú jasné a zrozumiteľné odpovede na všetky relevantné právne a skutkové otázky. Súd prvej inštancie nesprávne právne posúdil otázku naliehavého právneho záujmu a na základe vykonaných dôkazov dospel nielen k nesprávnym skutkovým zisteniam, ale tieto i nesprávne právne posúdil. Súd vec nielenže nesprávne posúdil, ale jeho rozhodnutie je logicky rozporné a arbitrárne. Na jednej strane dospel k záveru o nedostatku naliehavého právneho záujmu, následne posudzuje pasívnu vecnú legitímáciu a nakoniec vec posudzuje meritórne, keď poukazuje na závery Najvyššieho súdu v konaní o žalobe proti rozhodnutiu 5Sžrk/3/2018. Rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 1Cdo 36/2020 zo dňa 27. 01. 2020 na, ktoré sa súd prvej inštancie odvoláva je napadnuté ústavnou sťažnosťou pre porušenie práva na spravodlivé súdne konanie pre arbitrárnosť záverov.

2.2. Vytýka súdu prvej inštancie, že vôbec nevenoval pozornosť predloženým listinným dôkazom z rozhodnutia o vyvlastnení, z ktorých vyplýva, že zložiteľ nemohol splniť povinnosť uhradiť náhradu za vyvlastnené pozemky, pretože sú odôvodnené pochybnosti, kto je veriteľom. Súd vec nesprávne právne posúdil, nakoľko neaplikoval tie ustanovenia hmotno právnych predpisov, ktoré sa na danú právnu vec vzťahujú. Vychádza zo zrejmeho omylu, nakoľko spoločnosť MH Invest II. bola vyplatená len časť náhrady za vyvlastnenie. Otázka vyplatenia náhrady je stále aktuálna, keďže táto nebola vyplatená, lebo nebolo zrejmé, kto je veriteľom. Ak by bola vyplatená spoločnosť MH Invest II., bolo by celkom logické, že by sťažovateľ mohol podať žalobu na plnenie voči tomuto subjektu, kde by sa otázka platnosti zmluvy riešila ako otázka predbežná. Účastníkmi vyvlastňovacieho konania bola žalobkyňa aj právny predchodca žalovaných. Práve v dôsledku prebiehajúceho konania z týchto dôvodov preto nemôže byť záver súdu, že žalobkyňa na požadovanom určení nemá naliehavý právny záujem. Kvôli vyvlastneniu došlo k zmene žaloby, finančné prostriedky z vyvlastnenia neboli vyplatené vyvlastnenému - MH Invest II., nakoľko prebiehali konania o určenie vlastníckeho práva vrátane tohto konania. Podľa konštantnej

judikatúry, určovací žaloba nebola opodstatnená vtedy, ak vyriešenie určitej otázky neznamená úplné vyriešenie obsahu spornosti daného právneho vzťahu alebo práva, alebo ak požadované určenie má povahu len predbežnej otázky vo vzťahu k posúdeniu, či tu je alebo nie je právny vzťah alebo právo (rozsudok NS SR sp.zn. 3Cdo 112/2004, 3Cdo 98/2004).

2.3. Čo sa týka kúpnej ceny, ktorá bola vyplatená spoločnosťou MH Invest právnenému predchodcovi žalovaných, táto skutočnosť nemá na posudzovanie naliehavého právneho záujmu žiadny vplyv preto, že tu existuje náhrada za vyvlastnenie, ktorá dosiaľ nebola vyplatená. K vyplateniu kúpnej ceny došlo na základe kúpnej zmluvy medzi právnym predchodcom žalovaných a MH Investom, pričom rozhodnutím v tomto spore môže byť ovplyvnené ich právne postavenie v tom zmysle, že v prípade vyhovenia tomuto návrhu by si boli strany povinné vrátiť svoje plnenia.

2.4. Súd prvej inštancie otázku naliehavého právneho záujmu nesprávne právne posúdil, keď dospel k záveru, že žalovaným má byť aktuálny vlastník. Spornou je otázka platnosti zmluvy uzavretej medzi žalobkyňou a právnou predchodkyňou žalovaných, od čoho sa odvíja nárok na vyvlastňovaciu náhradu. Súd prvej inštancie tiež vec nesprávne posúdil, keď skonštatoval, že žalobkyňa nemá naliehavý právny záujem ani z dôvodu uplatňovania si náhrady za vyvlastnenie, nakoľko žalovaný mal vyplatenú kúpnu cenu spoločnosťou MH Invest s.r.o. Odvolateľ ďalej poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp.zn. 3Cdo 144/2010.

2.5. Súd prvej inštancie nesprávne právne posúdil otázku pasívnej vecnej legitímácie. Toto posúdenie je logicky rozporné, najmä keď na jednom mieste tvrdí, že posudzovanie otázky pasívnej vecnej legitímácie nie je podstatným, keď podstatnou otázkou je posudzovanie naliehavého právneho záujmu. Na druhej strane dochádza k záveru o nedostatku pasívnej vecnej legitímácie. Naliehavý právny záujem v podstate nahrádza vecnú legitímáciu účastníkov. Pre úspech v spore nie je nutné, aby účastníci boli subjektmi práv a povinností, prípadne právneho vzťahu, ktoré majú byť určené, ale podmienkou je, aby žalobca mal naliehavý právny záujem na určení a to na určení proti označenému žalovanému. Žalobkyňa v žalobe poukázala na vzťah medzi ním a právnym predchodcom žalovaných a tiež k akým ďalším prevodom, resp. právnym skutočnostiam došlo. Poukázal na ustanovenie § 228 ods. 2 CSP, ktorý záväznosť právoplatného rozsudku o určení vecného práva k nehnuteľnosti, bez ďalšieho rozširuje aj na ďalšie osoby, ktoré nie sú stranami sporu. Súd prvej inštancie v tomto smere nesprávne právne posúdil vec. Podľa názoru žalobkyne, výklad ustanovenia § 228 ods. 2 CSP popiera jeho účel, ktorým je práve predchádzanie situáciám, keď žalovaný ako vlastník nehnuteľnosti, zapísaný v katastri nehnuteľností, napriek tomu, že má vedomosť o tom, že jeho vlastnícke právo je spochybnené právne relevantným spôsobom, vecnoprávne nakladá s nehnuteľnosťou. Takýto výklad by z uvedeného ustanovenia robil ustanovenie obsolentné, pretože by podstatne sťažovali pozíciu žalobcu pri uplatňovaní jeho práv na súde.

2.6. Za úplne nezmyselný považuje odvolateľ uznesenie o pribratí intervenienta do konania. Ide o nesprávny procesný postup, nesprávne zistenie skutkového stavu, nesprávne právne posúdenie, ako aj arbitrárnosť v rozhodovaní. Tieto vady mali vplyv aj na konečné rozhodnutie vo veci minimálne v tom smere, že náhrada trov konania priznaná intervenientovi by bola neefektívnou a nehospodárnou.

2.7. Navrhuje, aby odvolací súd zmenil napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie a určil, že žalobkyňa bola vlastníčkou pozemkov registra „C“ v katastrálnom území F., obec F. okres H. s parcelným číslom XXXX/X ostatná plocha o výmere 1786 m² (aktuálne je súčasťou pozemku registra „C“ parcela číslo XXXX o výmere 106354 m², ostatné plochy, katastrálne územie F.) a parcela číslo XXXX/X ostatná plocha o výmere 339 m², ku dňu ich vyvlastnenia na základe rozhodnutia o vyvlastnení Okresného úradu H., odbor výstavby a bytovej politiky zo dňa 18. 08. 2016 číslo OU-NR-OVBP2-2016/032185-53 v spojení s rozhodnutím Ministerstva dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky, odbor štátnej stavebnej správy zo dňa 10. 10. 2016, či číslo 24929/2016/B624-SV/64203/To. Zároveň žiada priznať náhradu trov prvoinštančného aj odvolacieho konania v rozsahu 100%

3. Žalovaní v prvom a v druhom rade v písomnom vyjadrení k odvolaniu žalobkyne sa nestotožnili s namietanou nepreskúmateľnosťou napadnutého rozsudku, keď súd prvej inštancie prijaté právne závery vyčerpávajúco a dôkladne odôvodnil. Z odôvodnenia nevyplýva jednostrannosť, ani taká aplikácia príslušných ustanovení právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich účelu, podstaty a zmyslu. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku je jednoznačne zrejmé, ktoré skutkové okolnosti súd zohľadnil, k akým skutkovým zisteniam dospel a ako ich právne posúdil.

3.1. Žalovaní v prvom a v druhom rade sa v plnom rozsahu stotožnili s právnym názorom súdu prvej inštancie, podľa ktorého žalobkyňa nemá naliehavý právny záujem na požadovanom určení. Súd nemôže určiť vlastnícke právo žalobkyne k spornej nehnuteľnosti, nakoľko sa žalobkyňa vlastníkom spornej nehnuteľnosti nikdy nestala. Prvotné rozhodnutie správneho orgánu o povolení vkladu

vlastníckeho práva žalobkyne bolo zrušené na základe rozhodnutia o vyhovení protestu prokurátora. Až vkladom do katastra nehnuteľností sa nadobúda vlastníctvo a zmluva sa stáva účinnou. V predmetnom prípade nikdy nenastali obligačnéprávne ani vecnoprávne účinky kúpnej zmluvy. Žalobkyňa sa preto nikdy nestala vlastníkom sporných nehnuteľností a predmetná žaloba nie je účinným prostriedkom ochrany jej práv. Ak sa žalobkyňa domáha vyplatenia náhrady za vyvlastnenie spornej nehnuteľnosti, mala žaloba znieť na plnenie, nakoľko táto má vždy prednosť pred žalobou na určenie. Nakoľko o náhrade za vyvlastnenie bolo rozhodnuté tak, že patrí spoločnosti MH Invest II., ako vlastníčkovi pozemku, žaloba mala znieť na plnenie. Poukázali na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR spisovej značky 7Cdo 172/2012, rozhodnutie Krajského súdu H. a spisovej značky 6Co 25/2015, uznesenie Ústavného súdu Sr číslo 78/2016.

3.2. Poukázali tiež na správnosť záveru súdu prvej inštancie o tom, že žalobkyňa nemá naliehavý právny záujem na určení vlastníctva voči žalovaným v prvom a v druhom rade, nakoľko by rozhodnutie neprineslo žiadnu zmenu v právnom stave predmetnej nehnuteľnosti, či strán sporu vzhľadom na ich vyvlastnenie, ako originálny spôsob nadobudnutia vlastníckeho práva. Nepreukázanie naliehavého právneho záujmu je samostatným a prvoradým dôvodom, pre ktorý nemôže určovací žaloba právne obstáť.

3.3. Žalovaní sa nestotožnili ani s názorom žalobkyne, že kúpna zmluva uzavretá medzi stranami sporu je platná a účinná a jej záväzkovo právne účinky trvajú aj naďalej. Vznikom zákonného predkupného práva štátu bola zmluvná voľnosť žalovaných obmedzená priamo zo zákona. Tieto skutočnosti spôsobili, že po uzavretí kúpnej zmluvy medzi stranami sporu nastali okolnosti brániace realizácii predmetu zmluvy, čím sa plnenie zo zmluvy stalo objektívne nemožným. V tejto súvislosti poukázali na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR spisovej značky 3Sžrk/2/2018, v ktorom kasačný súd obdobnú situáciu vyhodnotil ako dodatočnú právnu nemožnosť plnenia, ktorá objektívne nastala pred rozhodnutím o povolení vkladu vlastníckeho práva na základe stranami z uzavretej kúpnej zmluvy. Nestotožnili sa ani s názorom žalobkyne, že súd prvej inštancie nesprávne posúdil otázku vlastníctva, keď vychádzal zo zápisu vlastníctva v katastri nehnuteľností, ktorý podľa žaloby nezodpovedal skutočnému stavu. Zápis vlastníka v katastri nehnuteľností bol správny a vychádzal zo skutočného stavu z dôvodov, ktoré uviedli, ak, ktoré uvádzali v priebehu konania. O nesprávnosti právnej argumentácii žalobkyne, že kúpna zmluva je platná a účinná, svedčia závery Najvyššieho súdu SR, ktorý uvádza, že ak predkupné právo štátu vzniklo po uzatvorení kúpnych zmlúv, nastali okolnosti brániace realizácii predmetu zmluvy, čím sa plnenie zo zmluvy stalo objektívne nemožným. Zákonné predkupné právo spôsobuje s účinkom nepravej retroaktivity dodatočnú právnu nemožnosť plnenia zmluvy o prevode nehnuteľností a povinnosť žalovaného plniť tak zanikla, čím zanikol aj záväzkovo - právny vzťah medzi stranami sporu.

3.4. Navrhujú napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť, odvolanie žalobkyne zamietnuť a priznať žalovaným v prvom a v druhom rade náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%.

4. k odvolaniu žalobkyne sa vyjadril intervenient, ktorý v písomnom vyjadrení sa nestotožnil s tvrdeniami žalobkyne o nedostatočnom odôvodnení napadnutého rozhodnutia, respektíve o arbitrárnosti i jeho záverov, keď na jednej strane dospel k záveru o absencii naliehavého právneho záujmu a na druhej strane vec posudzuje aj meritórne. Ak súd dospel k záveru o absencii naliehavého právneho záujmu, už samotný tento záver mohol sám osebe viesť k zamietnutiu žaloby. To, že sa súd zaoberal aj meritom veci, je značne v prospech samotnej žalobkyne, pretože je z toho zrejmé, že ak by aj bol naliehavý právny záujem daný, žaloba by bola zamietnutá z iných dôvodov.

4.1. Nestotožnil sa ani s námietkou žalobkyne, že súd prvej inštancie dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam z vykonaného dokazovania je zrejmé, že sa predmetnými listinnými dôkazmi zaoberal a správne ich vyhodnotil. Žalobkyňa poukazuje na ustanovenie § 6 ods. 6 zákona o vyvlastňovaní. Účelom tejto právnej normy je zabezpečiť plnenie v situáciách objektívnej právnej neistoty alebo pochybnosti o tom, kto je v momente vyvlastnenia vlastníkom vyvlastňovaných nehnuteľností. Tento predpoklad v danej veci nie je naplnený. Žalobkyňa nie je v spore o vlastnícke právo k nehnuteľnostiam s vyvlastňovaným subjektom, nemá ani žiadny pomer k vyvlastňovaciemu konaniu a už vôbec nie k predmetnej úschove a náhradách za vyvlastnenie. Ak došlo k zloženiu peňažných prostriedkov do úschovy súd, tak len z toho dôvodu, že vyvlastňovací orgán aplikoval príslušnú normu formalisticky a extenzívne. Súd teda nepochybne dospel na základe vykonaného dokazovania k správnym skutkovým zisteniam, preto sú tvrdenia žalobkyne o naplnení tohto odvolacieho dôvodu ničím nepodložené.

4.2. K žalobkyňou namietanému nesprávnemu právnomu posúdeniu intervenientov zdôraznil, že žalobkyňa sa domáhala určenia vlastníckeho práva k vyvlastneným pozemkom voči pôvodnej žalovanej D. Momentálne sa domáha určenia vlastníckeho práva voči jej právny nástupcom, ktorými sú žalovaní

v prvom a v druhom rade, naliehavý právny záujem na určení musí teda osvedčiť proti označeným subjektom. Nakoľko žalovaní nie sú vlastníckymi vyvlastnených pozemkov, pôvodná žalovaná a ani žalovaný neboli vyvlastňovanými vlastníckymi, a teda z tohto dôvodu ani nie sú príjemcami náhrady za vyvlastnenie, zloženej v úschove Okresného súdu H.. Nemožno voči nim existenciu naliehavého právneho záujmu týmito okolnosťami odôvodňovať. Nepreukázanie naliehavého právneho záujmu je samostatným a prvoradým dôvodom, pre ktorý nemôže určovací žaloba procesne obstáť a ktorý sám o sebe bez ďalšieho vedie k jej zamietnutiu. Súd prvej inštancie jasne a zrozumiteľne odôvodnil svoje právne posúdenie tohto procesného predpokladu a svoj záver riadne odôvodnil, preto sú úvahy žalobkyne o odopretí súdnej ochrany, ničím neodôvodnené.

4.3. K námietke žalobkyne o pripustení intervenienta do konania uviedol, že právny záujem intervenienta na výsledku tohto konania je nespochybniteľný, nakoľko žalobkyňa sa prostredníctvom tohto konania snaží odôvodniť svoj nárok na náhradu za vyvlastnenie pozemku, ktorá je zložená v úschove a ktorej príjemcom je intervenient. Súd prvej inštancie pripustením intervenienta do konania žiadnym spôsobom nepochybil, a to ani s ohľadom na procesný postup, zistenie skutkového stavu a právne posúdenie, nakoľko intervenient bol riadne procesne pripustený, je príjemcom úschovy a jeho právny záujem na výsledku konania je nespochybniteľný. Vôbec nie je možné hovoriť o akejkolvek svojvôli súdu, o ktorej ani nevedno, z čoho by mala rezultovať.

4.4. Navrhuje napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdiť ako vecne správny a priznať intervenientovi náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

5. Krajský súd v Nitre, ako súd odvolací (§ 34 Civilného sporového poriadku, zákon číslo 160/2015 Z.z., ďalej len „CSP“), po preskúmaní napadnutého rozsudku, konania, ktoré mu predchádzalo a odvolania žalobkyne podľa § 363 a § 365 ods. 1 CSP, súc viazaný dôvodmi a rozsahom tohto odvolania (§ 379, § 380 ods. 1 CSP), skutkovým stavom zisteným súdom prvej inštancie podľa § 383 CSP, bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP, za splnenia podmienok uvedených v ustanovení § 219 ods. 3 CSP, dospel k záveru, že odvolanie žalobkyne nie je opodstatnené. Rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej zamietajúcej časti ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil, nakoľko nezistil skutočnosti odôvodňujúce zmeniť, resp. zrušiť rozsudok súdu prvej inštancie v tejto napadnutej časti.

6. V predmetnej veci sa žalobkyňa podanou žalobou domáhala určenia, že je výlučnou vlastníčkou nehnuteľnosti nachádzajúcej sa v katastrálnom území F., okres H., zapísanej na LV č. 3582, parcela registra „C“, parcelné číslo XXXX, orná pôda o výmere 2125m². V priebehu konania žalobkyňa predložila súdu prvej inštancie návrh na zmenu žaloby a domáhala sa, aby súd pripustil zmenu žaloby tak, že určí, že žalobkyňa bola vlastníkom vyššie uvedeného pozemku ku dňu jeho vyvlastnenia na základe rozhodnutia o vyvlastnení Okresného úradu H., odbor výstavby a bytovej politiky zo dňa 18. 08. 2016 č. OU-NR-OVBP2-2016/032185-53 v spojení s rozhodnutím Ministerstva dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky, odbor štátnej stavebnej správy zo dňa 10. 10. 2016 č. 24929/2016/B624-SV/64203/To. Súd prvej inštancie navrhnutú zmenu žaloby pripustil uznesením zo dňa 04. 04. 2019 č.l. 180.

6.1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom žalobu žalobkyne zamietol. Rozhodnutie odôvodnil predovšetkým nedostatkom naliehavého právneho záujmu žalobkyne na určení, že bola vlastníčkou predmetnej nehnuteľnosti ku dňu jej vyvlastnenia, nedostatku vecnej pasívnej legitímácie žalovaných v prvom a v druhom rade, ktorí nie sú evidovaní ako vlastníci predmetnej nehnuteľnosti. Žalovaní v prvom a v druhom rade sú právni nástupcovia (dedičia) po pôvodnej vlastníčke D.

6.2. S rozsudkom súdu prvej inštancie, sa nestotožnila žalobkyňa a napadla ho odvolaním. Namietala nepreskúmateľnosť rozhodnutia z dôvodu nedostatočného odôvodnenia, nesprávny procesný postup a nesprávne právne posúdenie predmetu konania. Nestotožnila sa ani so záverom súdu prvej inštancie o nedostatku vecnej pasívnej legitímácie žalovaných v prvom a v druhom rade.

6.3. V priebehu odvolacieho konania vstúpil do konania intervenient MH Invest II s.r.o. a to na strane žalovaného dôvodiac, že má právny záujem na výsledku konania.

7. Žalobkyňa v podanom odvolaní namietala v prvom rade nepreskúmateľnosť napadnutého rozsudku v dôsledku jeho nedostatočného odôvodnenia, ktorá skutočnosť mala za následok porušenie jej práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivý súdny proces. Odvolací súd preto z tohto dôvodu predovšetkým skúmal, či napadnuté rozhodnutie trpelo vadou konania, namietanou žalobkyňou.

7.1. Právo na spravodlivý súdny proces je jedným zo základných ľudských práv a do obsahu tohto práva patrí viacero samostatných subjektívnych práv a princípov. Podstatou tohto práva je možnosť fyzických

a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nezávislom a nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predpokladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (pozri napríklad rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03).

7.2. Pojem „procesný postup“ bol vysvetlený už vo viacerých rozhodnutiach najvyššieho súdu vydaných do 30. júna 2016 tak, že sa ním rozumie len faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, teda sama procedúra prejednávania veci (to ako súd viedol spor), znemožňujúca strane sporu realizáciu jej procesných oprávnení a mieriaca možnosti jej aktívnej účasti na konaní (judikát R 129/1999 a rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 Cdo 6/2014, 3 Cdo 38/2015, 5 Cdo 201/2011, 6 Cdo 90/2012). Tento pojem nemožno vykladať extenzívne jeho vzťahovaním aj na faktickú meritórnu rozhodovaciu činnosť súdu. „Postupom súdu“ možno teda rozumieť iba samotný priebeh konania, nie však konečné rozhodnutie súdu posudzujúce opodstatnenosť žalobou uplatneného nároku.

7.3. Pokiaľ „postupom súdu“ nie je rozhodnutie súdu - finálny (meritórny) produkt prejednávania veci v civilnom sporovom konaní, potom už „postupom súdu“ vôbec nemôže byť ani časť rozhodnutia - jeho odôvodnenie (obsah, spôsob, kvalita, výstižnosť, presvedčivosť a úplnosť odôvodnenia), úlohou ktorej je vysvetliť dôvody, so zreteľom na ktoré súd rozhodol (rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 ECdo 10/2014, 3 Cdo 146/2013).

7.4. Pojem „procesný postup“ súdu je potrebné vykladať takto aj za právnej úpravy účinnej od 1. júla 2016 (Civilný sporový poriadok).

7.5. V súvislosti s námietkou žalobkyne o nepreskúmateľnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolací súd poukazuje na zjednocujúce stanovisko prijaté na rokovaní občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu, ktoré sa uskutočnilo 3. decembra 2015, bolo, právna veta ktorého znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku.“

7.6. Uvedené stanovisko, ktoré bolo publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 2/2016, možno aplikovať na odvolacie konanie, že nepreskúmateľnosť rozhodnutia nezakladá vadu konania, spočívajúcu v odňatí práva na spravodlivý súdny proces, pre ktorú by musel odvolací súd napadnutý rozsudok zrušiť.

8. Odvolací súd po preskúmaní rozsudku súdu prvej inštancie dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie obsahuje skutkové zistenia, právne normy aplikované súdom prvej inštancie a právne posúdenie, pre ktoré nemožno konštatovať nepreskúmateľnosť rozsudku a tým vadu konania majúcu za následok odňatie práva na spravodlivý proces. Preto následne preskúmal napadnutý rozsudok a dospel k záveru, že je vo výroku vecne správny.

9. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa ods. 2 tohto ustanovenia, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

10. Po preskúmaní napadnutého rozhodnutia, konania, ktoré mu predchádzalo, odvolania žalobkyne, odvolací súd konštatuje, že v danej veci súd prvej inštancie vykonal dostatočné dokazovanie, jednotlivé dôkazy vyhodnotil a na ich závere vec aj správne právne posúdil. Následne vo veci rozhodol napadnutým rozsudkom, s ktorým sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožnil a preto ho podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

10.1. Odvolací súd v zmysle § 380 ods. 1 CSP, viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania, sa plne stotožnil s rozhodnutím súdu prvej inštancie, nakoľko bola jeho argumentácia vecne správna, objektívna, presvedčivá a v neposlednom rade v súlade s judikatúrou Najvyššieho súdu SR. Prieskumná činnosť odvolacieho súdu zahŕňa tak hmotnoprávnu, ako aj procesnoprávnu oblasť. Odvolací súd musí preto

preskúmať nielen zákonnosť rozhodnutia so zreteľom k hmotnému právu, ale tiež zákonnosť konania, z ktorého napadnuté konanie vzišlo. Pri rozhodovaní odvolacieho súdu o odvolaní proti napadnutému rozsudku je odvolací súd viazaný ako rozsahom odvolania, tak aj dôvodmi podaného odvolania (ktoré účastník môže meniť a dopĺňať len do uplynutia odvolacej lehoty). Odvolateľ v podanom odvolaní fakticky svojím dispozičným úkonom vymedzuje nielen rozsah, ale aj dôvody preskúmvacej činnosti odvolacieho súdu. Ustanovenie § 380 ods. 2 CSP vymedzuje výnimky, kedy odvolací súd nie je viazaný rozsahom podaného odvolania. Ide o výnimky len vo vzťahu k rozsahu podaného odvolania, pričom dôvodmi podaného odvolania je odvolací súd viazaný vždy. Na vady konania pred súdom prvého stupňa prihliadne odvolací súd len vtedy, ak mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. To znamená, že pokiaľ sa v konaní pred súdom prvého stupňa síce vyskytli vady, ale ktoré nemali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, potom odvolací súd na tieto vady neprihliadne.

10.2. V prejednávanej veci odvolací súd preskúmaním napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo, nezistil žiadne vady, ktoré by mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

11. Ustanovením § 387 CSP je odvolaciemu súdu daná možnosť vypracovania tzv. skráteného odôvodnenia rozhodnutia. Možnosť vypracovania takéhoto odôvodnenia je podmienená tým, že odvolací súd sa v plnom rozsahu stotožní s dôvodmi rozhodnutia súdu prvej inštancie a to po skutkovej ako aj právnej stránke; ak sa odvolací súd čo i len čiastočne nestotožní s týmito závermi, neprichádza do úvahy vypracovanie skráteného odôvodnenia. Môže síce doplniť dôvody uvedené v rozhodnutí súdu prvej inštancie, toto doplnenie však nemôže byť v rozpore so závermi súdu prvej inštancie, môže ho iba dopĺňať v tom zmysle, že závery odvolacieho súdu iba podporia odôvodnenie súdu prvej inštancie. Odvolací súd musí odpovedať na podstatné a právne dôvody odvolania a nemôže sa obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia doplniť ďalšie dôvody.

12. V danej veci sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožnil tak s výrokom napadnutého rozsudku, ako aj s dôvodmi uvedenými v jeho odôvodnení, z ktorého dôvodu podľa § 387 ods. 2 CSP na tieto dôvody ďalej poukazuje.

13. Na zdôraznenie správnosti odvolací súd iba dodáva, že ustanovenie § 137 písm. c/ Civilného sporového poriadku vychádza z doterajšieho ustanovenia § 80 písm. c/ Občianskeho súdneho poriadku (zákon číslo 99/1963 Zb. v znení neskorších právnych predpisov, účinný do 30. 06. 2015, ďalej len „OSP“). Zachováva základné predpoklady určovacej žaloby, ktorými sú vecná legitímácia a existencia naliehavého právneho záujmu. Jediným obmedzením je, že naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu, ktoré však na danú vec nedopadá.

31.1. Formuláciu petitu na určenie, či tu právo je alebo nie je, je potrebné vykonať tak, aby bolo zrejmé, že súd má určiť aktuálny stav (v prítomnom čase). Nie je prípustné určovať práva v minulosti, ak tieto práva zanikli. Platí, že súd určuje (ne)existenciu práva ku dňu jeho vyhlásenia (§ 217 CSP, M. Števček a spol., Civilný sporový poriadok, komentár, nakladateľstvo C.H.Beck, rok 2016, strana 499). Súdnem rozhodnutím sa zistí, či právo existuje v čase vyhlásenia rozhodnutia netrvajú. Okrem záveru, že vlastnícke právo nie je možné určiť do minulosti, je potrebné prihliadať aj na skutočnosť, že „ak sa má určovací žalobou, resp. určovacím výrokom súdu dosiahnuť zhoda medzi skutočným stavom a stavom zapísaným v katastri nehnuteľností, bude naliehavý právny záujem na určení vlastníckeho práva daný vždy“ (M. Števček a kol., Občiansky súdny poriadok, komentár, nakladateľstvo C.H.Beck, 2. vydanie, komentár k § 80). Podobne „naliehavý právny záujem žalobcu na určení práva je daný vždy, ak zo zápisu vo verejnom registri vyplýva, že tvrdené právo patrí žalovanému. Preukazovanie naliehavého právneho záujmu je preto v týchto prípadoch bezproblémové. Určovacia žaloba môže byť v tomto prípade prostriedkom ochrany porušeného (nielen ohrozeného) práva“ (M. Števček a spol., Civilný sporový poriadok, komentár, nakladateľstvo C.H.Beck, rok 2016, komentár k § 137). Súdna prax do 30. júna 2016 považovala za určovaciu žalobu v zmysle § 80 písm. c/ OSP aj žalobu o určenie (spolu) vlastníckeho práva. Právny záujem, ktorý bol podmienkou procesnej prípustnosti takejto žaloby, musel byť naliehavý. Pri skúmaní existencie tohto záujmu išlo o posúdenie procesnej otázky, či podaná žaloba je vhodný (účinný a správne zvolený) procesný nástroj ochrany žalobcovho práva. Nedostatok naliehavého právneho záujmu „predstavuje samostatný a prvoradý dôvod, pre ktorý určovací žaloba nemôže obstáť, a ktorý sám o sebe a bez ďalšieho vedie k zamietnutiu žaloby“ (podobne rozhodnutia sp.zn. 3 Cdo 98/2004, 1 Cdo 91/2006, 3 Cdo 240/2006, 1 Cdo 13/2010, 3 Cdo 56/2011). Ak všeobecný súd dospel k záveru, podľa ktorého naliehavý právny záujem nie je daný, vecnou stránkou podaného určovacieho návrhu sa už ďalej nezaobera (II. ÚS 137/08). Ďalej odvolací súd poukazuje na Rozsudok

Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 28. septembra 2016 sp.zn. 5 Cdo/548/2015 publikovaný pod R 22/2017, ktorého právna veta znie „Naliehavý právny záujem v zmysle § 80 písm. c/ Občianskeho súdneho poriadku (§ 137 písm. c/ Civilného sporového poriadku), nie je daný, ak sa petit žaloby, jej skutkové tvrdenia a právne hodnotenie neviažu na odstránenie konkrétnej spornosti žalobcom uplatneného práva“.

13.2. Z vyššie uvedených dôvodov teda jednoznačne vyplýva, že naliehavý právny záujem na žalobkyňou požadovanom určení, nemôže byť v danom prípade daný, pretože by nedošlo k zmene vlastníka, ktorý je v súčasnej dobe zapísaný na liste vlastníctva. Žalobkyňa sa tohto určení ani nedomáhala, pretože žiadala určiť, že jej patrí vlastnícke právo ku dňu vyvlastnenia, t.j. do minulosti. Z obsahu žaloby a všetkých vyjadrení žalobkyne vyplýva, že žalobu podala len z dôvodu vyplatenia náhrady za vyvlastnený pozemok, ktorá bola uložená do úschovy súdu. Odvolací súd, zhodne so súdom prvej inštancie, dospel k záveru, že žalobkyňa nemá naliehavý právny záujem na požadovanom určení a to najmä z dôvodu, že nie je možné určiť do minulosti (ku dňu vyvlastnenia), že bola vlastníčkou predmetnej nehnuteľnosti a jej skutkové tvrdenia a právne hodnotenie sa neviažu na odstránenie konkrétnej spornosti žalobkyňou uplatneného práva.

13.3. Zo záverov odôvodnenia napadnutého rozhodnutia súdom prvej inštancie, ako aj zo zhodného záveru odvolacieho súdu jednoznačne vyplýva, že žalobkyňa neosvedčila svoj naliehavý právny záujem na požadovanom určení, napriek tomu, že ide o samostatný a prvoradý dôvod pre zamietnutie žaloby. Pokiaľ teda súd dospel k záveru, že ten, ktorý určovací návrh nie je z dôvodu nedostatku naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení spôsobilým alebo prípustným prostriedkom ochrany práva, zamietne návrh bez toho, aby sa zaoberal meritom veci (otázkami aktívnej a pasívnej legitímácie strán sporu). Z tohto dôvodu následne nebol povinný zaoberať sa skutočnosťami tvrdenými žalobkyňou, vo veci samej a to ani existenciou vecnej aktívnej, či pasívnej legitímácie strán sporu.

14. Ustanovenie § 387 ods. 3 CSP ukladá odvolaciemu súdu, aby sa pri posudzovaní predmetu konania zaoberal podstatnými námietkami žalobkyne uvedenými v odvolaní.

14.1. Odvolateľka v prvom rade namietala v podanom odvolaní nepreskúmateľnosť napadnutého rozsudku v dôsledku jeho nedostatočného odôvodnenia.

14.1.1. S namietanou vadou konania spočívajúcou v porušení práva žalobkyne na spravodlivý proces a v nepreskúmateľnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie sa odvolací súd vyporiadal v bode 7 tohto rozhodnutia. Keďže žalobkyňou namietanú vadu konania odvolací súd nezistil, námietku odvolateľky vyhodnotil ako účelovú a nedôvodnú.

14.2. Odvolateľka ďalej v podanom odvolaní sa nestotožnila so záverom súdu prvej inštancie a namietala jeho tvrdenie o nedostatku naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení.

14.2.1. S tvrdením žalobkyne, podľa ktorej má naliehavý právny záujem na určení voči žalovanému z dôvodu, že z rozhodnutia o vyvlastnení bolo zrejmé že účastníkmi vyvlastňovacieho konania boli žalobkyňa i žalovaní a finančná náhrada nebola vyplatená z dôvodu prebiehajúcich konaní o určení vlastníctva, sa odvolací súd nestotožnil. Hoci nespochybňuje dôvod uloženia náhrady za vyvlastnenie do úschovy súdu, ktorým bolo prebiehajúce súdne konanie, dodáva, že vo vzťahu k predmetnému pozemku parc.č. XXXX/X v k.ú. F. to však bolo konanie vedené na Okresnom súde H. sp.zn. 15C/93/2016. Preto iba výsledok uvedeného konania mohol byť významný pre vyplatenie náhrady za vyvlastnenie.

12.2.2. Na Krajskom súde v Nitre prebieha viacero konaní, ktorých premetom je určení vlastníckeho práva k pozemkom vyvlastneným pod výstavbu pre stavbu „Vybudovanie strategického parku, k.ú. Z. T. F., T., U.“.

12.2.3. Odvolací súd z vlastnej rozhodovacej činnosti zistil, že uznesením zo dňa 3. marca 2020 č.k. 12Co/46/2019-232 odvolací senát 12Co dospel k záveru, podľa ktorého, pokiaľ by žalobcovi rozsudok súdu určujúci vlastníctvo k sporným nehnuteľnostiam v čase vyvlastnenia, umožnil domôcť sa jeho práv, t.j. vyplatenia náhrady za vyvlastnenie titulom vlastníctva k vyvlastnenej nehnuteľnosti v konaní o úschove, bol by daný aj jeho naliehavý právny záujem na takomto určení. Pritom v danom prípade nejde o určení vlastníckeho práva do minulosti a žalobca sa ani nedožaduje toho, aby bol zapísaný na list vlastníctva ako aktuálny vlastník vyvlastnenej nehnuteľnosti. Snaží sa len dosiahnuť, aby jemu ako vlastníčkovi vyvlastneného pozemku (podľa jeho tvrdenia) bola vyplatená vyvlastňovacia náhrada. Dôvodom zloženia vyvlastňovacej náhrady do úschovy je práve toto prebiehajúce súdne konanie, účelom ktorého je v končenom dôsledku určiť, komu má byť vyplatená náhrada za vyvlastnenie pozemku, pretože za súčasného stavu by do úvahy prichádzali dva subjekty. Tento názor odvolacieho senátu o existencii naliehavého právneho záujmu, bol prekonaný nižšie citovaným rozhodnutím vyššej súdnej autority, a to Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 1Cdo/36/2020.

12.2.4. Odvolací súd v prejednávanej veci vychádzal z jednoznačného záveru, že nepreukázanie naliehavého právneho záujmu je samostatným a prvoradým dôvodom, pre ktorý nemôže určovací žaloba procesne obstať a ktorý sám o sebe bez ďalšieho vedie k jeho zamietnutiu. Sporná nehnuteľnosť, ktorá bola predmetom kúpnej zmluvy č. 2015/6/A36 zo dňa 23. 06. 2015 bola zavkladovaná pod V5238/2015. Tento vklad bol rozhodnutím správy katastra na základe protestu prokurátora zrušený, pričom toto správne rozhodnutie nebolo súdmi správneho súdnictva zrušené. Dôsledkom zrušenia tohto vkladu bolo obnovenie vlastníckeho práva pôvodnej žalovanej, ktorá následne zákonom dovoľeným spôsobom nakladala so svojim vlastníckym právom, keď svoj spoluvlastnícky podiel na spornej nehnuteľnosti previedla na spoločnosť MH Invest, s.r.o. (kúpna zmluva 30203/4685/2015/F./007/3461 zo dňa 04. 03. 2016). Táto spoločnosť spornú nehnuteľnosť následne previedla na spoločnosť MH Invest II, s.r.o. s jediným spoločníkom, ktorým je Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky (kúpna zmluva č. 20160027 zo dňa 21. 06. 2016). Okresný úrad, odbor výstavby a bytovej politiky H. rozhodnutím z 18. augusta 2016 vyvlastnil vlastnícke právo vlastníka spoločnosti MH Invest II, s.r.o., ktorá nadobudla právo k spornej nehnuteľnosti originálnym spôsobom. Účastníkom vyvlastňovacieho konania bola zároveň aj žalobkyňa.

12.2.5. Podľa názoru odvolacieho súdu v posudzovanom prípade žalobkyňa musí preukázať naliehavý právny záujem na požadovanom určení (§ 137 písm. c/ CSP), nakoľko nejde o žalobu, pri ktorej by sa nemusel preukazovať, keďže nejde o prípad, že by tento právny záujem vyplýval z osobitného predpisu. Odvolací súd sa preto stotožnil s právnym názorom súdu prvej inštancie o nedostatku naliehavého právneho záujmu žalobkyne na určení vlastníckeho práva k predmetnej nehnuteľnosti ku dňu vyvlastnenia, teda na deklarovaní vlastníckeho stavu do minulosti.

12.3. Odvolací súd k námietkam odvolateľky ďalej dodáva, že neobstojí právna argumentácia žalobkyne, poukazujúca na ustanovenie § 6 ods. 6 zákona o vyvlastňovaní pozemkov a stavieb, ktorým odôvodňuje svoj naliehavý právny záujem. Účelom tejto právnej normy je zabezpečiť plnenie v situáciách objektívnej právnej neistoty alebo pochybnosti o tom, kto je v momente vyvlastnenia vlastníkom vyvlastňovanej nehnuteľnosti, čiže predpokladom je spor o vlastnícke právo priamo s vyvlastňovaným subjektom, nakoľko iba za tejto situácie môže existovať skutočná a relevantná pochybnosť o tom, kto v konečnom dôsledku bude príjemcom plnenia. Tento predpoklad však v danej veci naplnený nebol. Žalobkyňa nie je v spore o vlastnícke právo k nehnuteľnostiam s vyvlastňovaným subjektom (MH Invest II.), nemá ani žiadny pomer k vyvlastňovaciemu konaniu (nebolo vyvlastňované vlastnícke právo žalobkyne, ale vlastnícke právo MH Invest II.). Za tejto situácie už vôbec nie je v spore k predmetnej úschove a náhradám za vyvlastnenie v nej zložených (najmä s ohľadom na vznik predkupného práva štátu a jeho následného uplatnenia). Takto podaná žaloba podľa názoru odvolacieho súdu nie je účinný procesný nástroj ochrany práva žalobkyne a bez tohto určenia jej právo nebude ohrozené a nestane sa neistým. ňou tvrdené vlastnícke právo v správnom konaní nebolo akceptované, pretože o náhrade za vyvlastnenie bolo rozhodnuté tak, že patrí vlastníkovi MH Invest II., s.r.o. V tejto súvislosti odvolací súd poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 8. mája 2018 sp. zn. 6SžrI 3/2018, ktorý vyslovil záver, že zmluvná voľnosť vlastníkov pozemkov, ku ktorým sa viaže zákonné predkupné právo štátu (§ 3 ods. 5 zákona č. 175/1999 Z. z. o niektorých opatreniach týkajúcich sa prípravy investícií a o doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov), je obmedzená priamo zo zákona, a teda vlastníci dotknutých pozemkov sú povinní v prípade ich zamýšľaného predaja tieto prednostne ponúknuť na kúpu štátu. Neprihliadnutie katastrálneho úradu v konaní o povolení vkladu vlastníckeho práva z kúpnej zmluvy do katastra nehnuteľností na existenciu inštitútu zákonného predkupného práva štátu, ktoré obmedzuje zmluvnú voľnosť povinného subjektu, je v rozpore s účelom a cieľmi zákona č. 175/1999 Z. z. o niektorých opatreniach týkajúcich sa prípravy investícií a o doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a to i vtedy, ak predkupné právo štátu vzniklo ex lege až po uzavretí kúpnej zmluvy, ktorá je predmetom konania o povolení vkladu vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností. Podľa názoru odvolacieho súdu v danom prípade nejde ani o prípad určovacej žaloby ako prostriedku ochrany už porušeného práva, pretože žalobkyňa touto žalobou nesleduje zosúladenie zhody zápisu vo verejnom registri so skutočným právnym stavom - zápis jej vlastníckeho práva v katastri nehnuteľnosti, ale ide jej len o vyplatenie náhrady za vyvlastnenie pozemku, teda o plnenie, ktorého sa môže domáhať žalobou na plnenie, v ktorom konaní by sa otázka vlastníckeho práva posudzovala ako otázka predbežná. Žalobný nárok na plnenie by konzumoval aj určovací žalobný nárok, prípadne sa domáhať určenia, komu tvrdená náhrada za vyvlastnenie patrí. Do preukázania opaku treba tiež považovať rozhodnutie o vyvlastnení za vecne správne, teda do ukončenia správnych konaní nemožno v občianskoprávnom konaní ustáliť aktívnu legitímáciu žalobkyne a s ňou spojený naliehavý právny záujem pre akýkoľvek spor súvisiaci náhradou za vyvlastnenie.

12.4. Vo vzťahu k pasívnej vecnej legitímácii žalobkyňa tiež poukázala na § 228 ods. 2 CSP, ktoré záväznosť rozsudku o určení vecného práva k nehnuteľnostiam rozširuje aj na osoby, ktoré nie sú stranami sporu (spoločnosti MH Invest, s.r.o. a MH Invest II, s.r.o.) a to bez potreby ich vstupu do konania. Podľa názoru odvolacieho súdu na to, aby mohol nastať tento zákonný dôsledok, bolo potrebné v prvom rade to, aby mala žalobkyňa naliehavý právny záujem na požadovanom určení, čo v danom prípade splnené nebolo. Z tohto dôvodu túto argumentáciu žalobkyne považoval za nedôvodnú.

12.5. V tejto súvislosti odvolací súd v plnom rozsahu poukazuje na uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 27. 01. 2021 sp.zn. 1Cdo/36/2020, v ktorom dovolací súd odmietol dovolanie žalobkyne v obdobnej skutkovej a právnej veci, v ktorom konaní bola súdom prvej inštancie zamietnutá žaloba o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti z dôvodu nepreukázania naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení žalobkyňou; odvolacím súdom bol rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdený a dovolacím súdom bolo dovolanie žalobkyne odmietnuté. Dovolací súd sa v tejto veci stotožnil so záverom odvolacieho súdu, že: „a/ vklad vlastníckeho práva bol na základe protestu prokurátora zrušený, toto správne rozhodnutie nebolo súdmi správneho súdnictva zrušené a došlo k obnoveniu vlastníckeho práva žalovanej; b/ vlastnícke právo vlastníka Spoločnosti MH Invest s.r.o. bolo vyvlastnené na základe rozhodnutia zo dňa 18. augusta 2016; c/ určenie vlastníckeho práva k spornej nehnuteľnosti bolo ku dňu vyvlastnenia, teda išlo o deklarovanie vlastníckeho stavu do minulosti, nešlo o žalobu, ktorá rieši aktuálnu otázku; d/ žalobkyňou tvrdené vlastnícke právo v správnom konaní nebolo akceptované z dôvodu, že o náhrade za vyvlastnenie bolo rozhodnuté tak, že patrí vlastníčkovi spoločnosti MH Invest s.r.o.; e/ v danom prípade nejde ani o prípad určovacej žaloby ako prostriedku ochrany už porušeného práva, pretože žalobkyňa touto žalobou nesleduje zosúladenie zhody zápisu vo verejnom registri so skutkovým právnym stavom, ale ide jej len o vyplatenie náhrady za vyvlastnenie pozemku, teda o plnenie, ktorého sa môže domáhať žalobou na plnenie, v ktorom by sa otázka vlastníckeho práva posudzovala ako otázka predbežná. Preto aj dovolací súd dospel k záveru o nedostatku naliehavého právneho záujmu žalobkyne na predmetnom určení“.

12.6. Keďže aj v danej, odvolacím súdom prejednáwanej veci, išlo o totožný tak skutkový, ako aj právny stav, odvolací súd sa v plnom rozsahu stotožnil s týmto rozhodnutím vyššej súdnej autority a jej závery aplikoval aj v tomto rozhodnutí. Predmetné rozhodnutie Najvyššieho súdu SR (27. 01. 2021 sp.zn. 1Cdo/36/2020) doteraz pre rozpor s Ústavou SR Ústavným súdom SR zrušené nebolo, preto je aj v súčasnej dobe právne pre odvolací súd záväzná. Námietka odvolateľky, že proti tomuto uzneseniu podal ústavnú sťažnosť, je za tejto situácie právne bezpredmetná.

12.7. Odvolateľka poukazuje na uznesenie Krajského súdu H. sp.zn. 6Co/25/2015, so záverom ktorého sa odvolací súd stotožnil. V tomto uznesení odvolací súd konštatuje, že: „Pre úspech v spore nie je nutné, aby účastníci boli subjektmi práv a povinností, prípadne právneho vzťahu, ktoré majú byť určené, ale podmienkou je, aby žalobca mal naliehavý právny záujem na určení, a to na určení proti označenému žalovanému“. Ďalej však pokračuje, že: „žaloba o určenie vlastníckeho práva žalobcu musí smerovať proti všetkým, ktorí sú ako vlastníci nehnuteľnosti zapísaní v katastri nehnuteľností. Pre úspech v spore nie je nutné, aby účastníci boli subjektmi práv a povinností, prípadne právneho vzťahu, ktoré majú byť určené, ale podmienkou je, aby žalobca mal naliehavý právny záujem na určení, a to na určení proti označenému žalovanému“. Túto druhú časť odôvodnenia citovaného uznesenia žalobkyňa zrejme opomenula citovať a vychádzať z nej, pričom iba účelovo vytrhla z kontextu text, ktorý vyhovoval jej tvrdeniu.

12.8. Odvolanie odvolateľky je sčasti zmätočné. Odvolateľka v bode 11. odvolania namieta, že súd prvej inštancie nevenoval pozornosť rozhodnutiu o vyvlastnení zo dňa 18. 08. 2016, poukazoval tiež na ustanovenie § 8 ods. 4 zákona o vyvlastňovaní, pričom z tohto rozhodnutia jasne vyplýva, že jeho účastníkmi boli žalobkyňa i D. Vytýka súdu, že k tejto argumentácii sa vôbec nevyjadril. Odvolaciemu súdu nie je zrejmé, kto je D. (zrejme bola jednou z pôvodných vlastníčok, ktorá bola účastníkom vyvlastňovacieho konania), avšak žalobkyňa v danej veci pôvodne žalovala D. C., v dôsledku úmrtia ktorej nastúpili do konania jej právni nástupcovia, žalovaní v prvom a v druhom rade.

12.9. Odvolací súd nezistil preskúmaním napadnutého rozsudku ani nesprávne právne posúdenie súdom prvej inštancie, či odvolateľkou namietany nesprávny procesný postup súdu spočívajúci v nepreskúmateľnosti a arbitrárnosti konania, keďže súd prvej inštancie sa dostatočným spôsobom vysporiadal so všetkými argumentami a námietkami strán sporu. Dodáva iba, že právo na spravodlivý súdny proces neznamená právo strany sporu byť úspešnou v konaní, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jej požiadavkami a právnymi názormi. Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva povinnosť súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentami a dôkaznými návrhmi strán, avšak s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie. Súd sa z toho dôvodu nemusí v odôvodnení svojho rozhodnutia

zaoberať úplne všetkými dôvodmi a argumentmi procesných strán; postačujúcim je, ak z odôvodnenia rozhodnutia sú zrejmé všetky pre rozhodnutie podstatné skutočnosti, objasňujúce skutkový a právny základ rozhodnutia (rozhodnutia Ústavného súdu SR sp.zn. I. ÚS 50/2004, II. ÚS 218/2002, III. ÚS 198/2007, II. ÚS 229/2007, III. ÚS 252/2004, I. ÚS 46/2005, II. ÚS 76/2007).

12.10. Odvolací súd sa nestotožnil ani s námietkou žalobkyne, týkajúcou sa pripustenia vstupu intervenienta do konania. Predmetné uznesenie, ktorým súd intervenienta do konania pripustil zo dňa 06. 07. 2021 č.l. 281 spisu nadobudlo právoplatnosť dňa 12. 07. 2021, žalobkyňa odvolanie proti nemu nepodala, iba v odôvodnení odvolania v bode IV. uvádza, že vzhľadom na právny záver súdu o nedostatku naliehavého právneho záujem nezmyselne vyznieva pribratie intervenienta do konania. K tomuto odvolací súd iba dodáva, že ustanovenie § 81 a nasl. CSP umožňuje vstup intervenienta do konania za podmienky, že má právny záujem na výsledku konania. Vzhľadom na skutočnosť, že žalobkyňa podanou žalobou odvodzuje svoj nárok na náhradu za vyvlastnenie zloženú v úschove súdu a intervenient (MH Invest II.) je práve subjektom, ktorému vlastnícke právo bolo vyvlastnené a patrí mu teda náhrada za vyvlastnenie, má nespochybniteľne právny záujem na výsledku tohto konania. Jeho vstup do konania ako intervenienta bol preto dôvodný a opodstatnený.

12.9. Vzhľadom na vyššie uvedené dôvody, odvolací súd námietky odvolateľky vyhodnotil ako nedôvodné a účelové.

13. Záverom odvolací súd poznamenáva, že vec prejednávajúci senát odvolacieho súdu už v obdobnej skutkovej a právnej veci zaujal právny názor týkajúci sa nedostatku naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení napr. vo veciach 25Co 9/2020, 25Co 22/2020, 25Co 64/2020, 25Co 100/2020, 25Co 125/2019, 25Co 134/2019, 25Co 39/2021. Taktiež ďalšie senáty odvolacieho súdu zaujali v obdobných veciach rovnaký právny záver, týkajúci sa naliehavého právneho záujmu na žalobkyňou požadovanom určení (6Co 63/2018, 6Co 9/2020, 12Co 59/2020, 7Co 212/2019, 8Co 245/2019).

14. Z uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie vo vzťahu k zamietnutej žalobe podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

15. O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 262 ods. 1 v spojení s ustanovením § 396 ods. 1 CSP a podľa § 255 ods. 1 CSP priznal žalovaným v prvom a v druhom rade a intervenientovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalobkyňi v plnom rozsahu z dôvodu, že žalovaní v prvom a v druhom rade a intervenient boli v odvolacom konaní úspešní. O výške trov odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením vydaným vyšším súdnym úradníkom podľa § 262 ods. 2 CSP.

Rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Nitre pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP). Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh § 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), to neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a

ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).